

LBRIS

We know
books

Colecția „Endorfiction“ a Editurii Vellant este coordonată de Mihaela Ghiță.

Redactare: Livia Ștefan, Mihaela Ghiță

Ilustrație copertă: Suzana Dan

DTP și layout copertă: Corina Miță

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BENNETT, BRIT

Mamele / Brit Bennett ; trad. din lb. engleză de Anca Dumitru.

- București : Editura Vellant, 2025

ISBN 978-606-980-270-0

I. Dumitru, Anca (trad.)

821.111

Brit Bennett, *The Mothers*

Copyright © 2016 by Brittany Bennett

All rights reserved.

© 2025 Editura Vellant, pentru traducerea în limba română

Editura Vellant

Str. Tudor Arghezi, Poet nr. 16,

Sector 2, București

www.vellant.ro

Toate drepturile asupra versiunii în limba română
aparțin Editurii Vellant.

ISBN 978-606-980-270-0

Brit Bennett

Mamele

Traducere din limba engleză
de Anca Dumitru

ENDORFICTION

 VELLANT
CĂRȚI ÎNSEMĂTE.

UNU

Nu ne-a venit să credem când am auzit prima oară, că doar știți în ce hal pot bârfi bisericășii.

Ca atunci când am pus toți botul că Primul John, ușierul¹ nostru, ar înșela-o pe nevastă-sa și asta numai pentru că Betty, secretara pastorului, l-a prins la un brunch gudurându-se pe lângă altă femeie. Și încă una tânără și ferchezuită, care-și legăna șoldurile când mergea, deși n-ar fi trebuit să legene nimic în fața unui bărbat însurat de patruzeci de ani. Hai, mai treacă-meargă să ierți un bărbat că a călcat strâmb o dată, dar chiar așa, s-o îmbrobodească pe-asta tânără cât își consumau croasantele cu unt la o cafenea cu mese pe trotuar? Asta-i cu totul altă mâncare de pește. Dar înainte s-apucăm să-l aducem pe calea cea dreaptă, Primul John a apărut în duminica aia la Biserica

¹ Ușierii joacă un rol esențial în comunitățile religioase afro-americane, fiind considerați „gardienii tăcuți” ai bisericii. Aceștia se ocupă cu întâmpinarea enoriașilor, asigurarea ordinii în timpul slujbelor, cu organizarea diverselor întâlniri și evenimente comunitare, fiind considerați modele de conduită. În timpul mișcării pentru drepturile civile, ușierii s-au implicat activ în protejarea liderilor și organizarea protestelor. (n.r.)

Upper Room cu nevastă-sa și tânăra șolduri-legănate – o strănepoată venită în vizită de la Fort Worth –, și-aia a fost.

Când am auzit prima oară, am crezut că poate-i genul ăla de secret, deși, trebuie să mărturisim, părea diferit. Ba chiar avea și un gust diferit. Toate secretele bune au un gust anume înainte să le spui și, dacă am fi avut răbdarea să-l rumegăm puțin, poate am fi simțit acreala unui secret încă necopt, cules prea devreme, furat și dat din mână-n mână înainte de a-i fi venit vremea. Dar n-am avut răbdare. Am împrăștiat acest secret acru, unul care a început în primăvara în care Nadia Turner a fost lăsată grea de fiul pastorului, iar ea, ca să rezolve problema, s-a dus la clinica de avorturi din centru.

Avea șaptesprezece ani pe vremea aceea. Locuia cu tătă-său, pușcaș marin, și fără maică-sa, care se omorâse cu șase luni înainte. De-atunci, fata a ajuns de pomină – era tânără și speriată și încerca să-și ascundă teama în spatele atractivității ei. Și era drăguță, chiar frumoasă, cu pielea aurie, părul lung și mătăsos, iar ochii, un vârtej căprui cu gri și auriu. Ca mai toate fetele, descoperise deja că frumusețea te și expune, și frumusețea te ascunde și, ca mai toate fetele, încă nu învățase cum să se descurce cu diferențele astea. Auzisem, prin urmare, de sejururile ei peste graniță, prin cluburile din Tijuana, de sticla de apă plină cu votcă pe care o căra prin liceul Oceanside, de sâmbetele pe care le petrecea la baza militară unde juca biliard cu soldații, de nopțile care se terminau cu ea lipindu-și călcâiele de geamul aburit al mașinii vreunui bărbat. Cleveteli poate, mai puțin cea despre care acum știm că e adevărată: ultimul an de liceu și l-a petrecut tăvălindu-se cu Luke Sheppard și că, la venirea primăverii, copilul lui creștea deja în pântecul ei.

Luke Sheppard era ospătar la Taverna cu Fructe de Mare a lui Charlie Grasu', un restaurant de pe chei cunoscut

pentru mâncarea proaspătă, muzica live și o atmosferă numai bună pentru familiile cu copii. Cel puțin asta spunea reclama din *San Diego Union-Tribune*, dacă erai îndeajuns de prost s-o crezi. Însă, dacă ai fi fost de ceva vreme prin Oceanside, ai fi știut că făgăduita mâncare proaspătă însemna pește cu cartofi prăjiți vechi de-o zi nădușind sub încălzitoare și că muzica live, atunci când chiar era vorba despre asta, era executată de un grup pestriț de adolescenți, cu blugi rupți și cu ace de siguranță prinse-n buze. Nadia Turner știa și ea lucruri despre taverna lui Charlie Grasu' care nu-și găseau locul într-o reclamă de ziar, cum ar fi că platouașul lui Charlie de nachos cu brânză era gustarea ideală la beție sau că bucătarul-șef vindea cea mai bună iarbă de la nord de graniță. Știa că înăuntru, deasupra barului, spânzurau veste de salvare galbene, din pricina cărora, după câte o tură prelungită, cei trei ospătari de culoare numeau localul *corabia cu sclavi*. Știa lucruri secrete despre Charlie Grasu' pentru că i le povestise Luke.

— Cum sunt crochetele de pește? întreba ea.

— Apoase ca dracu'.

— Pastele cu fructe de mare?

— Nici să nu te gândești!

— Ce poate fi atât de rău la niște paste?

— Știi cum fac rahatul ăla? Iau niște pește care zace pe-acolo și-l îndeasă în ravioli.

— Bine, pâine să fie atunci.

— Dacă nu-ți termini pâinea, pur și simplu o s-o servim la altă masă. O să pui mâna pe-o bucată de pâine pe care-a atins-o și cine știe ce tip care s-a scărpinat la ouă toată ziua.

În iarna în care maică-sa s-a sinucis, Luke a salvat-o pe Nadia, care era gata-gata să comande bulete de crab. (Imitație de crab prăjită în untură.) Ea începuse să dispară după școală, luând diverse autobuze și coborând oriunde o duceau acestea. Uneori mergea spre est, până la Camp Pendleton,

să vadă un film sau să joace bowling la Stars & Strikes, ori biliard cu pușcașii marini. Cei tineri erau cei mai însingurați, așa că mereu dădea peste vreo gașcă de soldați, jenați de capetele lor rase și de ghetele butucănoase și, până la finalul nopții, sfârșea de regulă sărutându-se cu unul dintre ei până când toate săruturile alea mai c-o făceau să dea în plâns. Alteori o pornea spre nord, trecea de Upper Room, unde coasta ținea loc de frontieră. Spre sud, unde dădea de și mai multe plaje, plaje mai bune, plaje cu nisipul la fel de alb ca oamenii care se lăfăiau pe ele, plaje cu faleze și montagnes russes-uri, plaje îngrădite. Spre vest nu se putea duce. La vest era oceanul.

Autobuzele o duceau departe de fosta ei viață, aceea în care, după școală, pierdea vremea cu prietenii în parcare, înainte de cursurile de șofat sau urca în tribune de unde urmărea antrenamentele echipei de fotbal sau hălăduia până la In-N-Out. Se prostea cu colegii la Jojo's Juicery și dansa în jurul focurilor de pe plajă și făcea sărituri de dig când era provocată, căci mereu făcea pe neînfricată. Era intrigată de cât de rar fusese singură pe atunci. În zilele acelea se simțea ca o ștafetă dată din mână-n mână, profesorul de mate predându-i-o celui de spaniolă, celui de chimie, prietenilor ei și înapoi acasă, părinților ei. Apoi, într-o zi, mâna mamei a dispărut, iar ea a căzut, făcându-se țândări pe pardoseală.

Acum nu mai suporta să fie în preajma nimănui – a profesorilor care-i iertau cu zâmbete îngăduitoare lucrările predate cu întârziere; a prietenilor ei, care nu mai făceau glume când li se alătura la prânz, de parcă fericirea lor ar fi fost o ofensă la adresa ei. La AP Government¹, când domnul

Thomas i-a pus să lucreze în echipă, toți prietenii ei s-au cuplat rapid, iar ei nu i-a rămas decât să lucreze cu cealaltă față tăcută și fără prieteni din clasă: Aubrey Evans, care o tula la Clubul Creștin în timpul pauzei de masă, nu pentru a-și umfla CV-ul pentru admiterea la facultate (nu a ridicat mâna atunci când domnul Thomas a întrebat cine s-a înscris deja), ci pentru că era convinsă că lui Dumnezeu îi păsa că ea își petrece pauzele într-o sală de clasă organizând colecție de alimente. Aubrey Evans, care purta un inel de castitate simplu, din aur, pe care îl răsucea atunci când vorbea, și care venea mereu singură la slujbele de la Upper Room, probabil o biată fică credincioasă a unor atei fervenți, pe care se străduia din răspuțeri să-i conducă spre lumină. După ce-au lucrat prima oară împreună, Aubrey s-a aplecat puțin spre ea și i-a spus încet:

— Voiam doar să-ți spun cât de rău îmi pare. Toți ne-am rugat pentru tine.

Părea sinceră, dar la ce bun? Nadia nu mai dăduse pe la biserică de la înmormântarea mamei. În loc de asta, călătorea cu autobuzele. Într-o după-amiază a coborât în centru, în față la Hanky Panky. Era convinsă că se va găsi cineva care avea s-o oprească – cu rucsacul în spate chiar arăta ca un copil –, dar bodyguardul care ședea pe un scăunel la intrare de-abia dacă și-a ridicat ochii de pe mobil când ea s-a strecurat înăuntru. Era ora trei într-o zi de marți, iar clubul de striptease era ca mort, mesele argintii pustii erau posomorâte sub luminile scenei. Stourile negre de la ferestre obturau lumina maleabilă a soarelui; în acel întuneric artificial, bărbați albi grași cu șepci de baseball trase

¹ Advanced Placement United States Government and Politics, prescurtat AP Gov, AP GoPo sau AP Government, este un curs oferit în școlile din Statele Unite în cadrul programului educațional AP creat și administrat de către College Board, organizație non-profit care se ocupă cu evaluarea și promovarea educației superioare. Cursul acoperă

subiecte precum structura guvernului american, procesul electoral, drepturile civile, politicile publice și relațiile internaționale. La finalul acestuia, elevii de liceu pot susține un examen pentru a obține un scor care ar putea să le aducă credite universitare, în funcție de instituția la care candidează. (n.r.)

pe ochi stăteau scufundați în scaunele întoarse spre scenă. Sub reflectoare dansa o tipă albă cu trupul cam fleșcăit, ai cărei sâni se bălăbăneau ca niște pendule.

În întinericul clubului puteai sta singur cu propria durere. Tatăl ei se refugiase la Upper Room. Duminica dimineața mergea la ambele slujbe, în serile de miercuri la orele de studiu biblic, în cele de joi la repetițiile corului bisericii, deși el personal nu cânta, deși repetițiile se desfășurau cu ușile închise, dar nimeni n-avea inima să-l alunge. Tatăl ei își sprijinise tristețea de-o strană, în vreme ce ea și-o pusese pe a ei în locuri unde nimeni n-o putea vedea. Barmanul ridica din umeri la vederea actului ei de identitate fals și-i prepara o băutură, iar ea se așeza în unghere întunecate, sorbind romuri cu Cola și privind femeii cu trupuri veștede învârtindu-se pe scenă. Niciodată pe fetele tinere și suple – clubul le păstra pentru weekenduri sau pentru nopți –, doar femeii mai trecute, cu trupurile lor deformate și înăsprite de ani, care se gândeau la listele de cumpărături și la alocația pentru copii. Pe maică-sa ar fi îngrozit-o ideea – ea într-un club de striptease, ziua-n amiaza mare –, dar Nadia rămânea locului, sorbind încet băuturile apoase. Când a venit a treia oară în club, un negru bătrân și-a tras un scaun lângă ea. Purta o cămașă roșie în carouri, bretele, iar de sub șapca cu Pacific Coast – Momeala & Cârligul i se iveau smocuri cenușii de păr.

— Ce beai? a întrebat-o el.

— *Tu* ce bei? i-a răspuns ea.

El a râs.

— Nf. Asta-i băutură de om mare. Nu pentru așa o mitică. Îți iau ceva dulce. Ai vrea, scumpete? Pari una de-i place dulcele.

A zâmbit și și-a trecut mâna peste coapsa ei. Unghiile lungi și negre s-au încovoiat pe blugii ei. Înainte ca ea să se poată mișca, la masă a apărut o tipă de culoare la vreo

patruzeci de ani, îmbrăcată cu un sutien magenta sclipicios și chiloți tanga. Dâre de un maroniu deschis îi brăzdau abdomenul, ca dungile de tigru.

— Las-o-n pace, Lester, a spus femeia. Apoi către Nadia: Hai, te scot la aer.

— Hai, mă Cici, decât vorbeam cu ea, a spus bătrânul.

— Te rog, a spus Cici. Copila asta are mai puțini ani decât ceasul tău.

A condus-o pe Nadia înapoi la bar și a aruncat ce-i mai rămăsese din băutură în chiuvetă. S-a strecurat apoi într-o haină albă și i-a făcut semn din ochi Nadiei să o urmeze afară. Exteriorul banal al clubului Hanky Panky arăta și mai deprimant pe fundalul cerului cenușiu. Două fete albe sprijineau zidul mai jos de ele și fumau și le-au făcut cu mâna când Cici și Nadia au ieșit. Cici le-a răspuns la fel de lenș la salut și și-a aprins o țigară.

— Ai o față drăguță, a spus Cici. Ția sunt ochii tăi pe bune? Ești corcită?

— Nu, a spus ea. Adică da, așa sunt ochii mei, dar nu sunt corcită.

— Mie îmi pari corcită, a spus Cici, slobozind fumul de țigară într-o parte. Ești fugită de-acasă? Of, nu te uita așa la mine! Nu te dau în gât. Văd mereu fete ca tine care vin pe-aici, sperând să facă niște bănuți. Nu e legal, dar pe Bernie nu-l deranjează. Bernie o să te lase puțin pe scenă, să vadă ce-ți poate pielea. Dar nu te aștepta la urale. E și-așa greu să te lupți pentru bacșiș cu pizdele-alea blonde – stai să vezi când ți-or vedea fetele curul ăsta al tău strălucitor.

— Nu vreau să dansez, a spus Nadia.

— Păi atunci nu știi ce cauți, da' aici n-ai să găsești. Cici s-a aplecat spre ea: Știi că ți se citește totu-n ochi? Parcă văd prin ei. Numa' tristețe de parte-ailaltă.

A scormonit în buzunar și-a scos niște bancnote motolite.

— Locu' ăsta nu-i de tine. Du-te la Charlie Grasu' și ia-ți ceva de mâncare. Hai, du-te!

Nadia a ezitat, dar Cici i-a pus bancnotele în palmă și i-a strâns degetele peste ele. Poate i-ar ieși asta, să se prefacă o fugară, deși poate într-un fel chiar era. Tatăl ei n-o întreba niciodată pe unde umbla. Seara se întorcea acasă și îl găsea în fotoliul lui rabatabil, uitându-se la televizor în sufrageria întunecoasă. Părea mereu surprins când ea descuia ușa, de parcă nici nu ar fi băgat de seamă că lipsise.

La Charlie Grasu', Nadia ședea într-un separeu din spate, răsfoind meniul, când Luke Sheppard a ieșit din bucătărie, cu șorțul alb prins într-o doară în jurul coapselor, cu tricoul negru pe care scria „Charlie Grasu'” mulându-i-se pe pieptul musculos. Arăta la fel de frumos cum și-l amintea de la școala de duminică, doar că acum era bărbat, bronzat și lat în umeri, cu o barbă proaspătă pe maxilarul proeminent. Și acum șchiopăta, târându-și ușor piciorul stâng, dar Nadiei mersul lui șontăcăit, cu ritmul lui neregulat și moale, nu făcea decât să-i sporească dorința. Mama ei murise cu o lună în urmă, iar ea era atrasă de oricine își purta durerea fățiș, așa cum ea, una, nu era în stare. La înmormântare nici măcar nu plânsese. La pomană, o liotă de musafiri îi spusese cât de bine s-a ținut, iar taică-său și-a trecut un braț pe după umerii ei. În timpul slujbei, el se aplecase în strană, cu umerii tremurându-i discret, plângând în felul reținut al bărbaților, dar totuși plângând, și a fost prima dată când Nadia s-a întrebat dacă nu cumva e mai puternică decât el.

Durerea dinăuntru ar trebui să rămână înăuntru. Cât de straniu trebuie să fie să-ți expui durerea, să nu o poți ascunde. S-a jucat cu clapetele meniului cât Luke a șchiopătat până la separeul ei. Cu un an în urmă, ea și toți ceilalți de la Upper Room asistaseră la sfârșitul atât de promițătorului său sezon. O repunere a mingii de rutină, o interceptare

ratată și piciorul i s-a rupt, iar osul i-a ieșit prin piele. Comentatorii spusese că o să fie norocos dacă o să mai poată merge normal, darămite să mai și joace, așa că nimeni nu a fost surprins când Universitatea San Diego i-a retras bursa. Dar ea nu-l mai văzuse pe Luke de când acesta ieșise din spital. În închipuirea Nadiei, el era încă pe patul de spital, înconjurat cu ardoare de asistente, cu piciorul lui bandajat priponit spre tavan.

— Ce faci aici? l-a întrebat ea.

— Aici lucrez, i-a răspuns el, apoi a râs, dar râsul lui suna hârșăit, ca un scaun care zgârie dintr-odată podeaua. Ție cum ți-a mai mers?

Nu s-a uitat la ea, răsfoia carnetul de comenzi, așa că Nadia a priceput că auzise și el despre maică-sa.

— Mi-e foame, a spus ea.

— Așa ți-a mers? Ai făcut foamea?

— Pot să iau buletele de crab?

— Mai bine nu.

Apoi i-a condus degetul în jos, pe meniul plastifiat, până la nachos.

— Uite, încearcă asta!

Mâna i s-a așezat cu blândețe peste a ei, de parcă ar fi învățat-o să citească, mișcându-i degetul sub cuvinte nefamiliare. Mereu o făcea să se simtă imposibil de tânără; la fel s-a petrecut și două zile mai târziu, când a revenit în zona din restaurant de care era el responsabil și a vrut să comande o margarita. El a râs, înclinând puțin spre el actul ei de identitate falsificat.

— Hai, fii serioasă! a spus el. N-ai doișpe ani, gen?

Ea și-a mijit ochii.

— Du-te dracului, a spus ea. Am șapțișpe.

Dar a rostit cuvintele cu puțin prea multă mândrie și Luke a izbucnit din nou în râs. Chiar și la optișpe – pe care-i va împlini abia la sfârșitul lui august – ar fi tot mică pentru